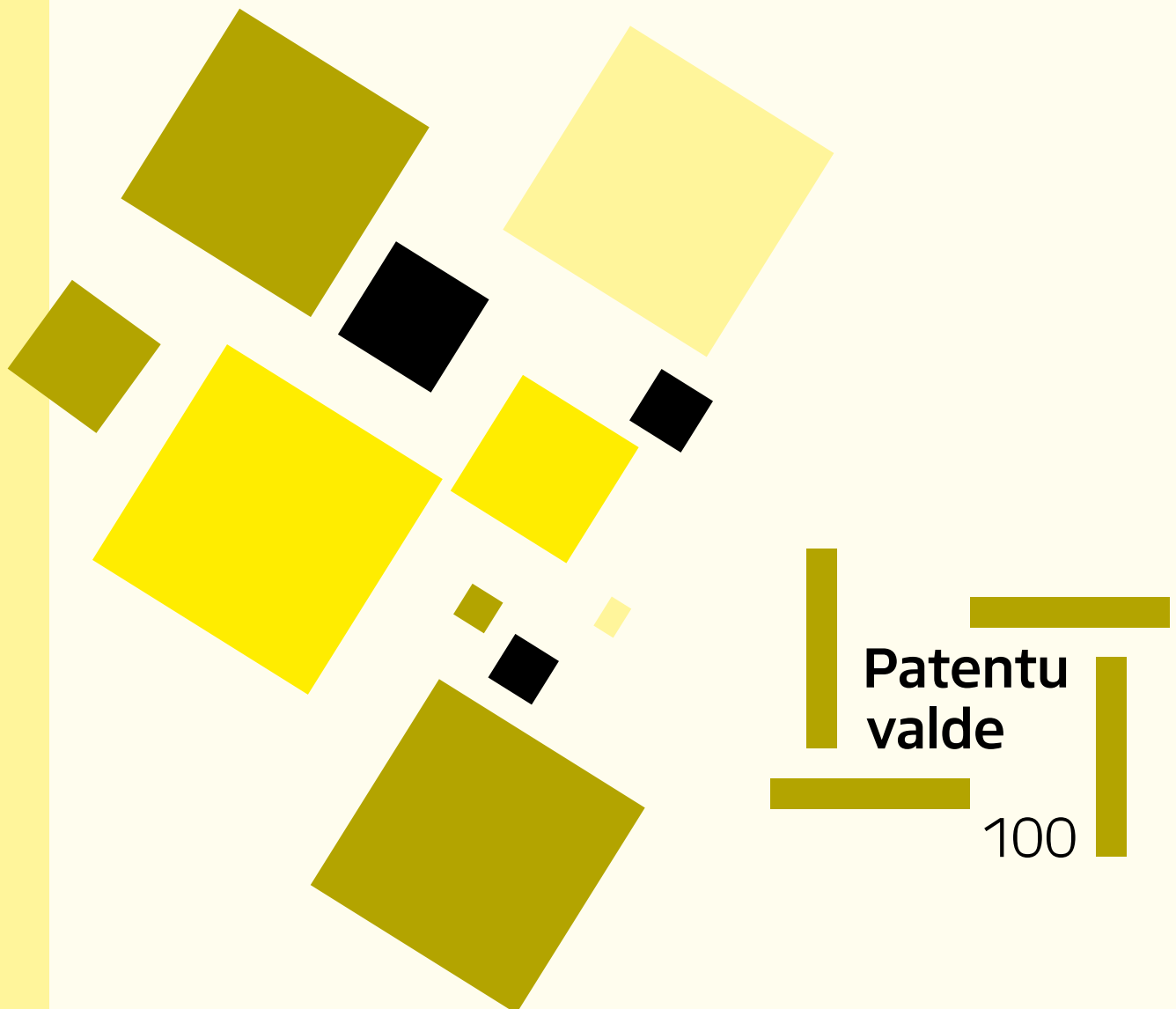
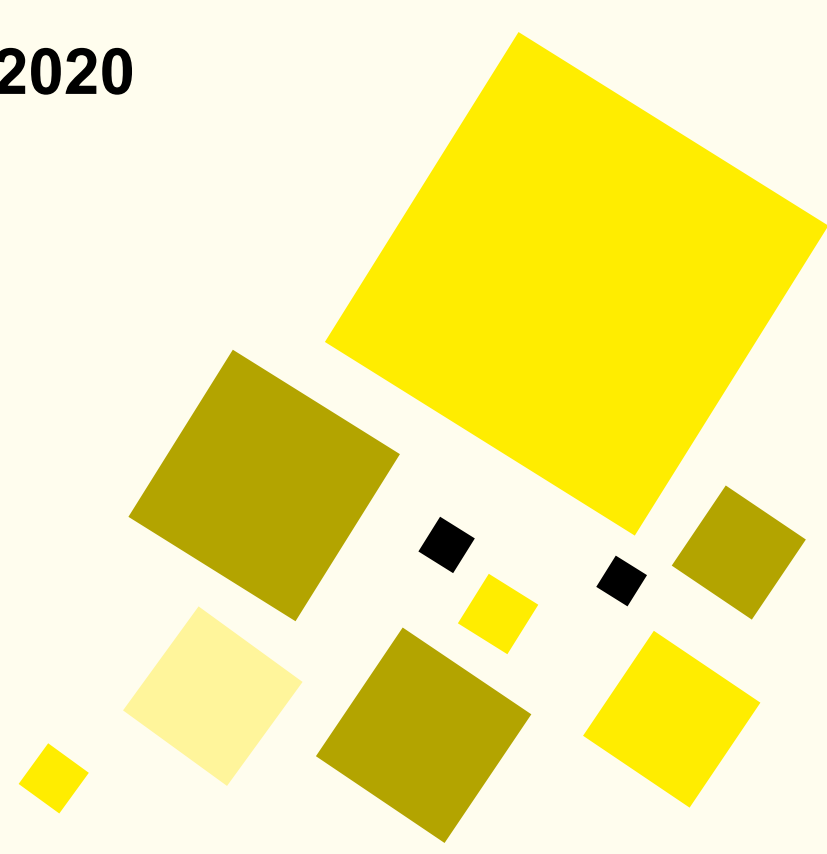

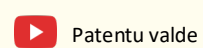

DARBĪBAS PĀRSKATS

2020

Patentu valde
Citadeles 7/70, Rīga, LV-1010
<https://www.lrpv.gov.lv>

Saturs

Priekšvārds	2
Iestādes pamatinformācija	3
Iestādes struktūra	3
Statistika	4
Latvijas rūpnieciskā īpašuma aizsardzības sistēmas simtgade	6
Izgudrojumu ekspertīzes departaments	10
Preču zīmju un dizainparaugu departaments	12
Intelektuālā īpašuma informācijas centrs	14
Finanšu plānošanas un grāmatvedības nodaļa	17
Juridiskais un administratīvais departaments	19
Rūpnieciskā īpašuma apelācijas padome	21

Priekšvārds

Cienījamais lasītāj!

2020. gadā aprit 100 gadi, kopš tika likti rūpnieciskā īpašuma aizsardzības pamati Latvijas Republikā un izveidota Patentu valde. Esam nonākuši pagrieziena punktā – ir uzkrātas tradīcijas un pārbaudītas vērtības, bet vienlaikus pārliecinoši raugāties nākotnē. Pasaule pēdējo divdesmit gadu laikā vien ir būtiski mainījusies, kas atgādina – ir jābūt gataviem arvien pieņemt nebijušus izaicinājumus.

Covid-19 pandēmija atnesa vēl nepieredzētu pārmaiņu vilni, kas joprojām ietekmē sabiedrību globālā mērogā. Arī Patentu valdes darba organizēšana Covid-19 izplatības apstākļos bija izaicinājums. Pēc iespējas tika ierobežota klientu apkalpošanu klātienē, aicinot klientus izmantot iestādes nodrošinātos e-pakalpojumus.

Lai gan pandēmijas sekas ilgtermiņā vēl nav iespējams pilnībā apzināt vai prognozēt, tomēr ir skaidrs, ka ierobežojumi kalpoja kā katalizators straujākām pārmaiņām daudzās jomās. Valstis ar mazu, atvērtu ekonomiku var būtiski skart globālās un reģionālās tendences, atstājot ietekmi arī uz Patentu valdē saņemto preču zīmju, dizainparaugu un patentu pieteikumu skaitu. Labvēlīgas uzņēmējdarbības vides un investīciju klimata pārmaiņas var motivēt uzņēmējdarbības uzsākšanai, un sekmēt lēmumu par viena vai vairāku rūpnieciskā īpašuma objektu pieteikšanu reģistrācijai.

Aizvadītais gads spilgti apliecina, ka spēja būt elastīgam un pielāgoties pārmaiņām ir izšķiroša. Patentu valde ieguldīja darbu un līdzekļus, lai klientiem piedāvātu arvien plašāku e-pakalpojumu un tiešsaistē pieejamu resursu klāstu. 2020. gada pavasarī tika atklāta pirmā publiskā patentu datubāze, sniedzot iespēju ikvienam iegūt informāciju par Latvijas patentiem, Latvijā apstiprinātiem un attiecinātiem Eiropas patentiem, kā arī papildu aizsardzības sertifikātiem. Rudenī Patentu valdes klientiem tika piedāvāti astoņi jauni e-pakalpojumi patentu jomā, tādā veidā nodrošinot nepārtrauktu pakalpojumu pieejamību. Gada nogalē tika ieviests jauns e-pakalpojums – ātrā preču zīmes pieteikuma izskatīšana, nodrošinot lēmuma par preču zīmes reģistrāciju pieņemšanu ne vēlāk kā 15 darbdienu laikā, nepiemērojot papildu maksu par paātrinātu izskatīšanu. Iespēja saņemt visus Patentu valdes pamatpakalpojumus attālināti ir būtiska

ne vien šajos apstākļos, bet arī nākotnē, kad digitalizācijas loma daudzos procesos pieaugs.

Nozīmīgs solis digitālās transformācijas virzienā tika sperts, uzsākot preču zīmju un dizainparaugu lietu digitalizācijas projektu. Digitalizācija nodrošinās minēto lietu elektronisku pieejamību iestādes klientiem un darbiniekiem Patentu valdes iekšējās sistēmās un publiski pieejamās datubāzēs. Šobrīd tiek digitalizētas preču zīmju un dizainparaugu reģistros iekļautās lietas, kā arī tās lietas, kuras ir izslēgtas no reģistriem pēdējo 10 gadu laikā. Šī projekta ieviešana ir uzskatāma par stūrakmeni iestādes attīstībā, jo iedzīvina “bezpapīra” biroja principus dokumentu aprītē un kopējā procesu organizēšanā. Projekts kalpos par pamatu turpmākai digitālajai attīstībai, ko tuvākajā laikā plānots izvērst arī patentu jomā.

Sabiedrības informēšanas aktivitātes par rūpnieciskā īpašuma jautājumiem tika īpaši attīstītas digitālajā vidē, iepazīstot un testējot arvien jaunus digitālos risinājumus pasākumu norisei tiešsaistē, tādējādi sasniedzot ievērojami plašāku mērķauditoriju.

Jauna lapaspuse ir pārsšķirta arī preču zīmju regulējuma jomā Latvijā – 2020. gada 6. februārī spēkā stājās jaunais Preču zīmju likums. Tas aizstāja līdzšinējo likumu, kas bija spēkā vairāk nekā 20 gadus. Jaunais likums detalizētāk nosaka preču zīmju tiesiskā regulējuma aspektus, tādā veidā pastiprinot tiesisko noteiktību Patentu valdes klientiem.

2021. gadā nostiprināsim un kāpināsim sniegto pakalpojumu stabilitāti, tai skaitā, turpinot intensīvu darbu pie informācijas tehnoloģiju sistēmu attīstības, kā arī meklēsim citus veidus, lai celtu pakalpojumu kvalitāti. Turpināsim un veicināsim dialogu ar pieteicējiem, jo klientu atgriezeniskā saite ir neatsverams palīgs iestādes darba pilnveidošanā.

Patentu valdes direktora pienākumu izpildītāja
Baiba Graube

Iestādes pamatinformācija

Patentu valde ir tieslietu ministra pārraudzībā esoša valsts tiešās pārvaldes iestāde, kas īsteno valsts politiku rūpnieciskā īpašuma jomā, nodrošinot rūpnieciskā īpašuma tiesību reģistrāciju un veicinot sabiedrības izpratni par šo tiesību nepieciešamību.

Iestādes kompetencē ir:

- pieņemt un izskatīt juridisko un fizisko personu pieteikumus izgudrojumu, dizainparaugu, preču zīmju, pusvadītāju izstrādājumu topogrāfiju un papildu aizsardzības sertifikātu tiesiskajai aizsardzībai, veikt to ekspertīzi, piešķirot tos aizsargājošus patentus un izsniežot reģistrācijas apliecības,

- kārtot attiecīgos reģistrus,

- izdot oficiālo izdevumu "Patenti, Preču zīmes un Dizainparaugi",

- eksaminēt profesionālos patentpilnvarniekus un kārtot profesionālo patentpilnvarnieku sarakstu,

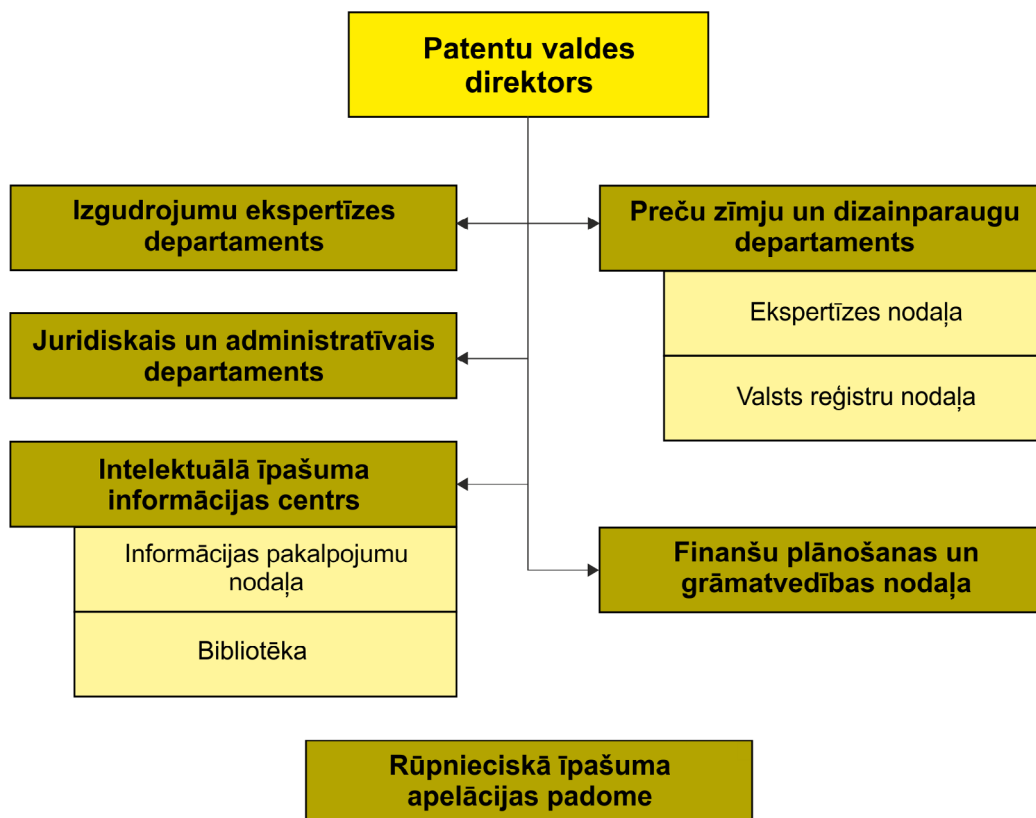
- veicināt valstī un sabiedrībā izpratni par rūpnieciskā īpašuma aizsardzību un stiprināt tā vērtību,

- organizatoriski nodrošināt Rūpnieciskā īpašuma apelācijas padomes darbu.

Patentu valde sadarbojas ar Latvijas, ārvalstu un starptautiskajām organizācijām rūpnieciskā īpašuma tiesiskās aizsardzības jomā un īsteno Latvijai saistošajos starptautiskajos līgumos paredzētās funkcijas.

Iestādes struktūra

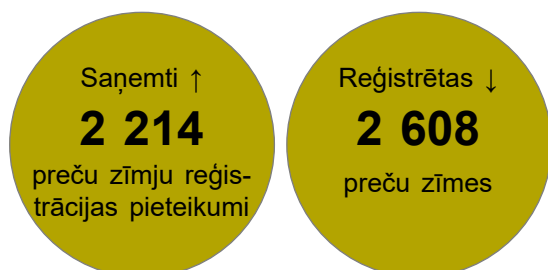
Saskaņā ar 2017. gada 18. decembra Patentu valdes reglamentu

Statistika

2020. gads

Preču zīmes

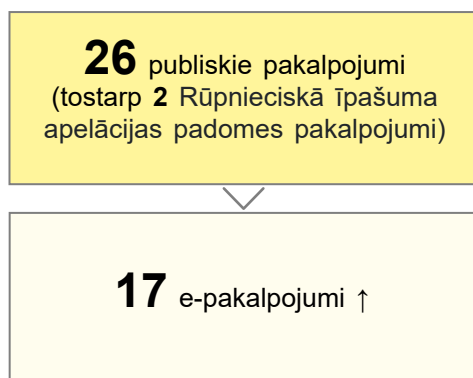
Dizainparaugi

(ietverts 141 dizainparaugs ↑)

Izsniegtas 60 dizainparaugu reģistrācijas apliecības ↑

Pakalpojumi

Sadarbībā ar EUIPO ieviesti 2 jauni projekti, kas veicināja sniegto pakalpojumu attīstību

39 % pakalpojumu pieteikumi saņemti, izmantojot piedāvātos e-pakalpojumus iestādes tīmekļvietnē ↑

Patenti

(93 no Latvijas pieteicējiem)

Sabiedrības informēšana

Organizēti 29 pasākumi ↓

Sniegtas 843 uzziņas un konsultācijas ↓

3 sociālo tīklu konti *Facebook*, *Twitter* un *YouTube*

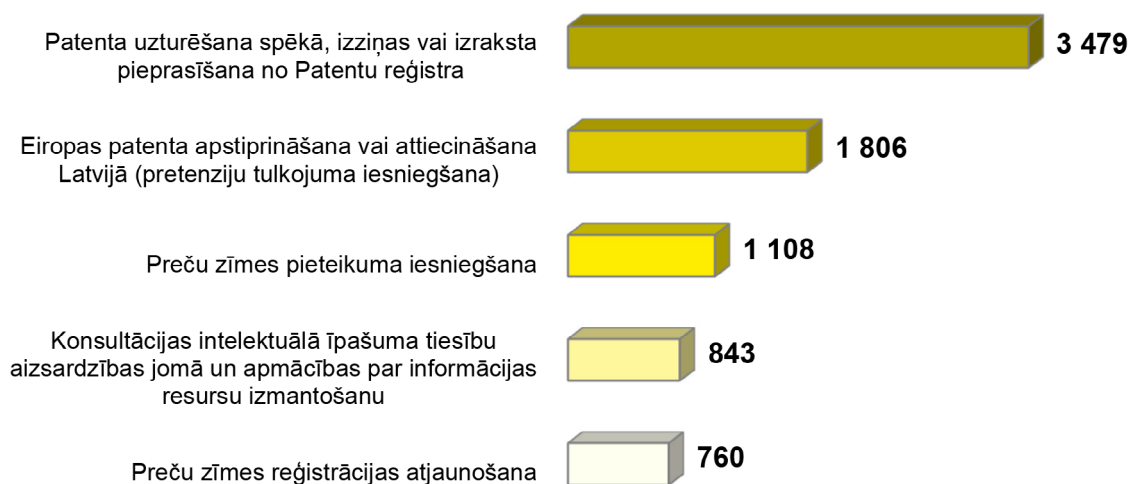
Tīmekļvietnē www.lrpv.gov.lv publicētas 135 ziņas latviešu valodā ↑ un 42 ziņas angļu valodā ↑. Tīmekļvietne tika apmeklēta – 340 582 reizes ↓.

Patentu valde minēta 206 publikācijās ↓, no tām 124 reizes ↓ atspoguļota lielākajos medijos, savukārt 37 ziņas izskanēja radio un televīzijā.

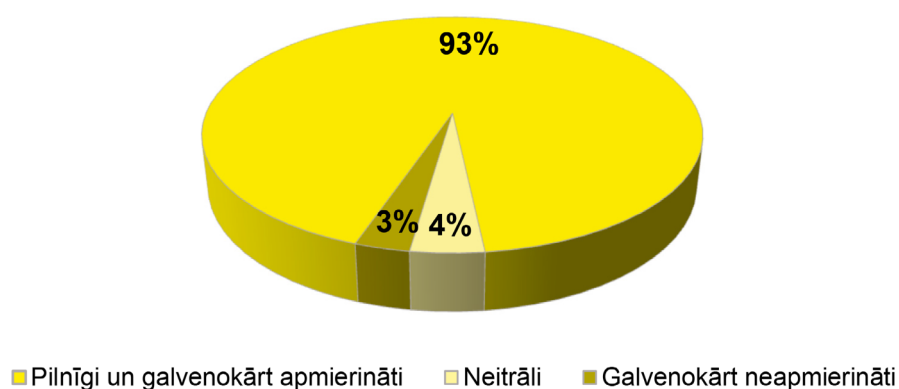
Personāls un starptautiskā sadarbība

Pieci biežāk sniegtie pakalpojumi

Klientu apmierinātība ar Patentu valdes darbu

Latvijas rūpnieciskā īpašuma aizsardzības sistēmas simtgade

Rūpnieciskā īpašuma aizsardzības pamati Latvijas Republikā likti drīz pēc Latvijas neatkarības iegūšanas 1918. gadā. Gadu vēlāk uzsākts darbs pie normatīvā regulējuma izstrādes, un jau 1920. gadā nodibināta Patentu valde, kas tika izveidota Tirdzniecības un rūpniecības ministrijas Rūpniecības departamenta sastāvā. Tā sekmīgi darbojās līdz brīdim, kad Latvijas okupācija 1940. gadā pārvilka svītru tālākai darbībai šajā jomā. Zaudējot valstisko neatkarību, Latvijā beidza funkcionēt arī rūpnieciskā īpašuma tiesiskās aizsardzības sistēma tādā veidā, kādā tā pastāvēja neatkarīgā valstī. Un tikai pēc ilgiem gadiem, kad Latvija atguva

valstisko neatkarību, tika atjaunota arī Latvijas Republikas Patentu valde, kas atsāka savu darbību 1992. gada martā.

Tādēļ vēsturiski Patentu valdei 2020. gads bija ļoti nozīmīgs, jo Latvijas rūpnieciskā īpašuma aizsardzības sistēmai apritēja simts gadu. Šo simtgadi iestāde atzīmēja ar dažādiem pasākumiem visa gada garumā, bet par nozīmīgākajiem neapšaubāmi varam uzskatīt starptautisko tiešsaistes konferenci “Intelektuālais īpašums – vīzija bez ilūzijām”, grāmatas “CEĻŠ UZ IZCILĪBU. Latvijas izgudrotāji pasaulē” izdošanu un informatīvi izglītojošās izstādes “Ceļš uz izcilību” atklāšanu.

Konference “Intelektuālais īpašums – vīzija bez ilūzijām”

Pagājušā gada 21. maijā, laikā, kad atzīmējām Latvijas rūpnieciskā īpašuma aizsardzības sistēmas simtgadi, tika rīkota Patentu valdes starptautiskā tiešsaistes konference “Intelektuālais īpašums – vīzija bez ilūzijām”. Sākotnēji konferenci plānojām organizēt klātienē, bet Covid-19 globālās pandēmijas ierobežojumi ieviesa savas korekcijas, tādēļ tika izveidots

jauns konferences formāts, un tā norisinājās tiešsaistē. Izmantojot mūsdienu risinājumus, konferences interaktīvā vide sniedza iespēju dalībniekiem gan uzdot jautājumus, gan paust savu viedokli. Konferenci tiešsaistē sociālajos tīklos skatījās vairāk nekā 3300 dalībnieku, savukārt 2020. gadā konferences ierakstu *YouTube* angļu un latviešu valodā noskatījās vēl 1450 interese.

Patentu valdes darbinieki un konferences moderators Mārtiņš Daugulis

“Šīs dienas pasākums ir mūsu atzinība un pateicība visiem tiem, kas gadsimta garumā stiprinājuši intelektuālā īpašuma sistēmu Latvijā, veikuši pašaizliedzīgu darbu tās izaugsmei, kā arī ir devuši savu pienesumu Latvijas inovāciju attīstībai,” konferences atklāšanā uzsvēra Patentu valdes direktors Sandris Laganovskis.

Patentu valdi simtgadē sveica Valsts prezidents Egils Levits, Ministru prezidenta biedrs un tieslietu ministrs Jānis Bordāns, kā arī Pasauls Intelektuālā īpašuma organizācijas (WIPO) ģenerāldirektors *Dr. Francis Gurry*, Eiropas Savienības Intelektuālā īpašuma biroja (EUIPO) izpilddirektors *Christian Archambeau* un Eiropas Patentu iestādes (EPO) prezidents *António Campinos*.

Konferences programma bija piemērota ikvienam interesentam, dalībniekus uzrunāja un diskusijās piedalījās virkne Latvijas un starptautisko ekspertu, kas ir savas nozares spilgtākie pārstāvi. Sperot soli nākamajā simtgadē, konfe-

rencē tika iezīmēti svarīgākie aspekti, kas būtu jāņem vērā, attīstot inovāciju un rūpnieciskā īpašuma aizsardzības sistēmu:

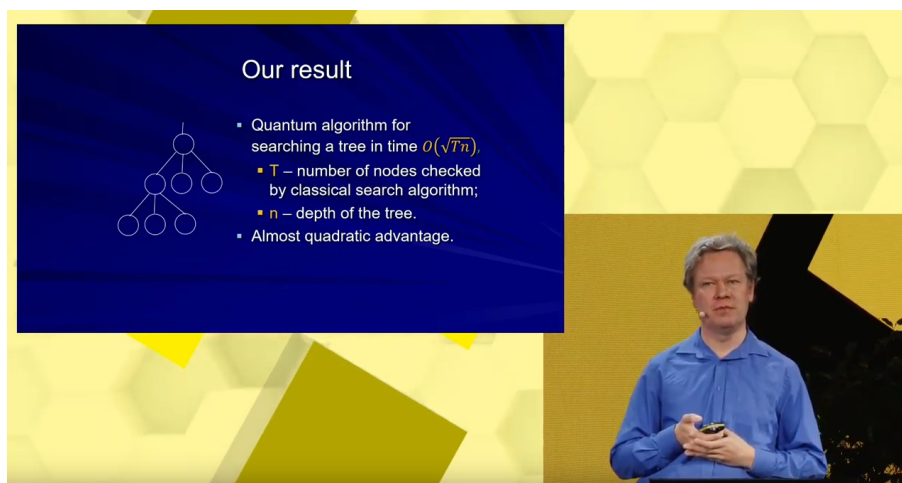
- Intelektuālā īpašuma jautājumiem ir jābūt iekļautiem mācību stundu saturā, tādējādi veicinot atbildīgas un inovatīvi domājošas paaudzes veidošanos. Temats pakāpeniski tiek iekļauts dažādu mācību priekšmetu saturā visur pasaulē, īpaši – Eiropas Savienības (ES) valstīs, lai arī jaunie prāti būtu informēti par savu darbu aizsardzības iespējām.

- Līdz ar strauju tehnoloģiju un mākslīgā intelekta risinājumu attīstību ir jāveido atbilstoša intelektuālā īpašuma aizsardzības vide – nodrošinot iespējas gūt izņēmuma tiesības arī attiecībā uz kvantu tehnoloģijām, algoritmu aizsardzību u.c.

- Intelektuālā īpašuma tiesību aktīva izmantošana uzņēmumu attīstības sākumstadijā var veicināt labvēlīgāku izaugsmes tempu ne tikai Latvijas, bet arī ārvalstu tirgos. #ipvision2020

Pasaules Intelektuālā īpašuma organizācijas ģenerāldirektors *Dr. Francis Gurry*

Andris Ambainis (Latvijas Universitāte) prezentē Latvijas pieredzi kvantu skaitļošanā

Grāmata "CEĻŠ UZ IZCILĪBU. Latvijas izgudrotāji pasaulē"

2020. gada 10. novembrī tika atklāta Patentu valdes grāmata "CEĻŠ UZ IZCILĪBU. Latvijas izgudrotāji pasaulē". Izdevumā apkopoti 25 iedvesmojoši stāsti par Latvijā dzimušiem un trimdā strādājošiem zinātniekiem, kuru izgudrojumi, zinātniskais un pētnieciskais darbs nesuši mūsu valsts vārdu pasaulē.

Izdevums aptver tikai nelielu daļu no latviešu izcelsmes izgudrotāju snieguma aviācijas un avionavigācijas, astronautikas, pārtikas un apģērba ražošanas, datorzinātņu, medicīnas, biotehnoloģiju, kosmosa pētniecības, autobūves, ķīmijas un fizikas jomās, no unikālas pīpes konstrukcijas radīšanas līdz pasaulē pirmā miniatūrā

un leģendām apvītā spiegu fotoaparāta "Minox" konstruēšanai.

Grāmata ir vērtīgs izziņas avots, kur smelties iedvesmu un apbrīnot izcilību. Apkopotais materiāls ir Patentu valdes ekspertu, pētnieces Ilzes Grīnumas, H2E dizaineru komandas un tipogrāfijas McĀbols kopdarbs.

Kā pirmajiem grāmata "CEĻŠ UZ IZCILĪBU. Latvijas izgudrotāji pasaulē" tika pasniegta Valsts prezidentam Egilam Levitam un Ministru prezidenta biedram, tieslietu ministram Jānim Bordānam. Vienlaikus grāmatas pirmie eksemplāri tika nosūtīti Patentu valdes sadarbības partneriem un bibliotēkām. Grāmata elektroniski pieejama [Patentu valdes tīmekļvietnē](#).

Valsts prezidents Egils Levits un Patentu valdes direktors Sandris Laganovskis
(foto Ilmārs Znotiņš)

Patentu valdes direktors Sandris Laganovskis un tieslietu ministrs Jānis Bordāns

Izstāde “Ceļš uz izcilību”

No 2020. gada 12. novembra līdz 6. decembrim tirdzniecības centrā “Akropole” ikviens interesents bija aicināts apskatīt informatīvi izglītojošu izstādi “Ceļš uz izcilību”. Izstādē bija skatāmi 24 iedvesmojoši izgudrojumi, ar kuriem lepojāmies, un kam bijusi izšķiroša loma izgudrotājdarbības vēsturē. Tie demonstrē Latvijas izcelsmes spožo prātu sasniegumus aviācijā, autobūvē, ķīmijā, medicīnas tehnikā, pārtikas ražošanā, lauksaimniecībā un citās tautsaimniecības nozarēs.

Interesenti varēja iepazīties ar izgudrojumiem, kuri patentēti jau sākot no 1873. gada, kad Rīgā dzimušajam Dž. Deivisam tapa izgudrojums, kas uz visiem laikiem mainīja apģērbu industriju un zināms vēl šodien – “Levi Strauss” džinsu bikses ar kniedēm. Liela daļa no eksponētajiem izgudrojumiem ir izpelnījušies sava laika augstus novērtējumus un atzinības, piemēram, ķīmiķis V. Ostvalds ir saņēmis Nobela prēmiju, bet viens no hologrāfijas pamatlicējiem J. Upatnieks bijis tikai soļā attālumā no tās saņemšanas.

Vairāki izstādē apskatāmie izgudrojumi joprojām kalpo kā sava laika spožas liecības, piemēram, K. Irbīša projektētie lidaparāti vai V. Čapa “Minox” fotoaparāts. Atsevišķi vēsturiski risinājumi ir zināmi arī mūsu jaunākajai paaudzei, piemēram, ekstravagantās “Porsche” automašīnas un “Pringles” čipsi.

Foto no izstādes “Ceļš uz izcilību”

Izgudrojumu ekspertīzes departaments

Izgudrojumu ekspertīzes departaments veic pieteikumu izskatīšanu patentu tiesiskai aizsardzībai, piešķir tos, kā arī uztur attiecīgos reģistrus. Departamenta darbu nodrošina 8 darbinieki.

2020. gadā:

- Saņemti 94 nacionālo patentu pieteikumi, to skaitā 93 pieteikumi no Latvijas pieteicējiem.
- Eiropas patentu apstiprināšanai Latvijā saņemti 1 557 iesniegumi, savukārt Eiropas patentu attiecināšanai Latvijā – 11 iesniegumi.
- Publiskoti 73 nacionālo patentu pieteikumi, piešķirti 60 Latvijas patenti izgudrojumu aizsardzībai.
- Publicēšanai Patentu valdes oficiālajā izdevumā un publiskajā patentu datubāzē sagatavoti 1 836 Eiropas patentu pretenziju tulkojumi.
- Saņemti 45 papildu aizsardzības sertifikātu pieteikumi un piešķirti 44 papildu aizsardzības sertifikāti.

Minētā statistika liecina, ka neskatoties uz Covid-19 pandēmijas izraisīto krīzi un tai sekojošo ekonomiskās attīstības kritumu, nacionālo patentu pieteikumu skaitu var vērtēt kā stabili.

Aktīvākie patentu pieteicēji nemainīgi ir Latvijas augstskolas un zinātniskie institūti, arī individuālo pieteicēju aktivitāte ir saglabājusies iepriekšējā gada līmenī, savukārt pozitīva tendence vērojama saistībā ar mazajiem un vidējiem uzņēmumiem, kuru iesniegto patentpieteikumu skaits būtiski audzis, ja salīdzina ar 2019. gadu.

Latvijas pieteicēju pieteikto patentu skaits	2020	2019
Individuāli pieteicēji	22	21
Mazie-vidējie uzņēmumi	23	10
Augstskolas/zinātniskie institūti	48	51
Kopā	93	82

Nozīmīgākie sasniegumi

- 2020. gadā pabeigts darbs pie Patentu administrēšanas informācijas sistēmas (PAIS) izstrādes. Reizē ar PAIS ieviešanu Patentu valde atklāja pirmo publisko patentu datubāzi, sniedzot iespēju ikvienam meklēt un iegūt informāciju par Latvijā patentētiem izgudrojumiem, spēkā esošiem patentiem un papildu aizsardzības sertifikātiem. Datubāzē vienkopus atrodama plaša informācija par publiskotiem nacionālo patentu pieteikumiem, piešķirtiem Latvijas patentiem, Latvijā apstiprinātiem un attiecinātiem Eiropas patentiem, kā arī papildu aizsardzības sertifikātiem.

- Patentu valdes e-pakalpojumu klāsts ir papildināts ar patentu e-pakalpojumiem. Jaunie e-pakalpojumi nodrošina patentu pieteicējiem vairākas priekšrocības: patenta pieteikuma konfidencialu iesniegšanu tiešsaistē bez nepieciešamības ierasties klātienē, iespēju ērtā veidā veikt ikgadējos patentu uzturēšanas maksājumus, pieteicēju datu ievades korektumu un pārticību. Tiešsaistē var iesniegt arī Eiropas patentu apstiprināšanas un papildu aizsardzības sertifikātu pieteikumus un saņemt citus ar patentiem saistītus pakalpojumus.

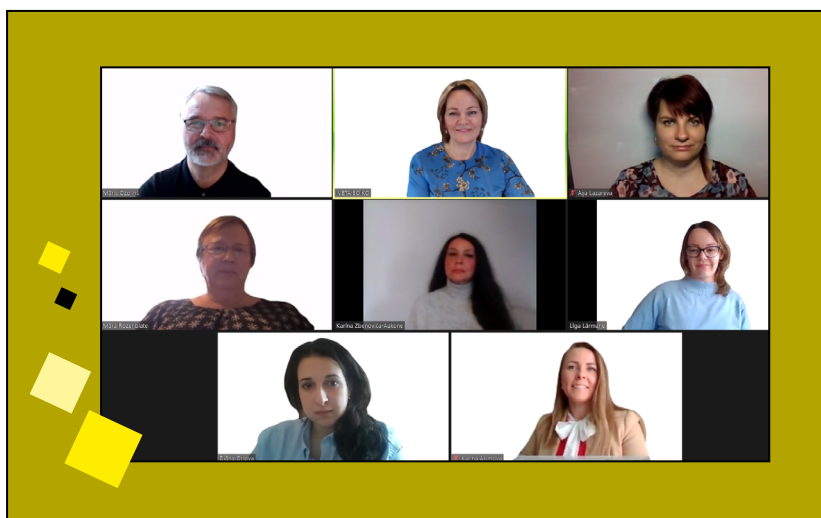
- Pagājušajā gadā turpinājās Patentu valdes sadarbībā ar EPO uzsāktais **pilotprojekts** par patentmeklējumu veikšanu, kas nacionālo patentu pieteicējiem sniedz iespēju saņemt starptautiski atzītu eksperta atzinumu par patentmeklējumu, nemaksājot patentmeklējuma maksu. Šis pilotprojekts vērsts uz nacionālo patentu kvalitātes uzlabošanu, un tas ir stabils atbalsts Latvijas pieteicējiem ceļā uz patentu iegūšanu arī ārpus Latvijas. Analizējot statistikas datus, redzams, ka arvien vairāk izgudrojumu patentu tiek pieteikti aizsardzībai ne tikai nacionālā, bet arī starptautiskā līmenī.

Pārskata periodā Patentu valdē tika saņemti 37 pieprasījumi veikt patentmeklējumu, no kuriem 30 nosūtīti Eiropas Patentu iestādei, par 22 pieteikumiem ir saņemts Eiropas Patentu iestādes ziņojums. 2020. gadā Patentu valde saņēmusi par 30 % vairāk pieprasījumu patentmeklējuma veikšanai, salīdzinot ar iepriekšējo gadu. Vienādi aktīvi patentmeklējuma pieprasītāji bijuši mazie, vidējie uzņēmumi (~40 %) un augstskolas un zinātniskie institūti (~40 %), mazāk aktīvi ir individuālie pieteicēji (~20 %).

Papildu bezmaksas patentmeklējuma un rakstiskā atzinuma saņemšanai no Eiropas Patentu iestādes, kopš 2020. gada ir ieviesti vēl divi atbalsta mehānismi nacionālā patenta pieteicējiem, kas pēc patentmeklējuma veikšanas vēlas uzsākt patentēšanas procedūru arī ārvalstīs: atbalsts Starptautiskā patenta pieteikuma (PCT) iesniegšanai, kas paredz iespēju atgūt samaksāto PCT pieteikuma maksu, un atbalsts Eiropas patenta pieteikuma ekspertīzei. Pērn atbalstu starptautiskā pieteikuma iesniegšanai saņēma 3 pieteicēji.

Kopumā no pagājušajā gadā publiskotajiem patentu pieteikumiem, kuriem tika veikts patentmeklējums, gandrīz 60 % pēc patentmeklējuma veikšanas uzsākuši starptautiskās patentēšanas procedūras, iesniedzot PCT vai Eiropas patenta pieteikumu. Minētā pilotprojekta iespējas varēs izmantot līdz 2026. gada 1. septembrim.

Eiropas Patentu iestādes 2020. gada **rezultatīvie rādītāji** atspoguļo, ka no Latvijas pērn iesniegti 27 Eiropas patentu pieteikumi, kas ir pieaugums par 22,7 % salīdzinājumā ar 2019. gadu.

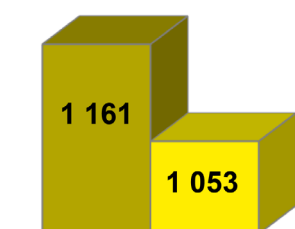
Izgudrojumu ekspertīzes departamenta darbinieki

Preču zīmju un dizainparaugu departaments

Preču zīmju un dizainparaugu departaments veic pieteikumu izskatīšanu preču zīmju un dizainparaugu tiesiskajai aizsardzībai, reģistrē preču zīmes un dizainparaugus, kā arī uztur attiecīgos reģistrus. Departamenta funkcijas īsteno 16 darbinieki.

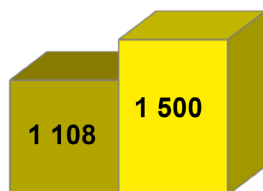
2020. gadā:

- Saņemti 2 214 preču zīmju reģistrācijas pieteikumi.

■ Nacionālajā procedūrā
■ Starptautisko reģistrāciju attiecinājumi uz Latviju

- Reģistrācija tika piešķirta 2 608 preču zīmēm.

■ Nacionālajā procedūrā
■ Madrides savienības ietvaros

- Saņemti 771 iesniegumi par preču zīmes reģistrācijas atjaunošanu; izsniegti 760 izraksti no Preču zīmju reģistra par reģistrācijas atjaunošanu.

- 80 Latvijas izcelsmes preču zīmes ieguvušas starptautisko reģistrāciju saskaņā ar Madrides nolīguma par zīmju starptautisko reģistrāciju protokolu (Madrides protokolu).

- Saņemti 40 no EUIPO pārsūtīti iesniegumi par ES preču zīmes pārveidi (konversiju) par preču zīmes pieteikumu Latvijā.

- Saņemti 79 dizainparauga pieteikumi, kuros bija ietverts 141 dizainparaugs. Visi pieteikumi bija Latvijas izcelsmes pieteikumi.

- Veikto ekspertīžu rezultātā nacionālajā procedūrā 2020. gadā reģistrēti 111 dizainparaugi. Starptautiskajā procedūrā (saskaņā ar Hāgas nolīguma Ženēvas aktu) ekspertīze tika veikta 23 uz Latviju attiecinātām reģistrācijām, kurās bija iekļauti 39 dizainparaugi.

- No Latvijas EUIPO iesniegti 291 ES preču zīmes pieteikumi, un reģistrētas 244 preču zīmes. Tāpat 2020. gadā no Latvijas EUIPO iesniegti un reģistrēti 110 Kopienas dizainparaugi.

Lai gan preču zīmju pieteikumu skaits nacionālajā procedūrā, salīdzinot ar 2019. gadu, ir mazliet krities – un šī tendence bija sagaidāma sakarā ar Covid-19 izraisīto globālo krīzi – tomēr kopumā preču zīmju pieteikumu skaitu varētu raksturot kā stabilu un atbilstošu ekonomiskajai aktivitātei. Savukārt dizainparaugu pieteikumu skaits nacionālajā procedūrā ir audzis.

Pēdējo gadu laikā novērots stabils pieaugums tiem preču zīmju pieteikumiem, kas no Latvijas ir iesniegti EUIPO. Jāpiemin, ka 2020. gadā no Latvijas EUIPO iesniegto dizainparaugu skaits ir lielākais kopš 2004. gada.

Nozīmīgākie sasniegumi

- 2020. gada 6. martā stājās spēkā jaunais Preču zīmju likums, un ar šā likuma spēkā stāšanos spēku zaudēja likums "Par preču zīmēm un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm", kas bija darbojies vairāk nekā 20 gadus. Preču zīmju likums Latvijā īsteno Eiropas Parlamenta un Padomes 2015. gada 16. decembra direktīvas (ES) 2015/2436, ar ko tuvinā dalībvalstu tiesību aktus attiecībā uz preču zīmēm, prasības. Jaunajā tiesiskajā regulējumā ir aktualizētas un pārstrukturētas līdzšinējā likumā ietvertās normas, kā arī iekļauti jaunievedumi, kuri labvēlīgi ietekmē uzņēmējdarbības vidi, jo veicina preču zīmju aizsardzības tiesisko noteiktību un ļauj tiesību īpašniekam efektīvi aizsargāt savas tiesības tiesā. Ir paplašināts apzīmējumu klāsts, kas var veidot preču zīmes, ieviests jauns pakalpojums – sertifikācijas zīme, kā arī atcelta grafiskā attēlojuma prasība, kas paver plašākas iespējas pieteicējiem.

- Patentu valdes klientiem tiek piedāvāts jauns e-pakalpojums – iespēja iesniegt preču zīmi ātrajai izskatīšanai bez papildu maksas, paredzot lēmuma par preču zīmes reģistrāciju pieņemšanu ne vēlāk kā 15 darbdienu laikā.

Šis pakalpojums nodrošina vairākus ieguvumus: pieteicējam – ātrāku, ērtāku un drošāku preču zīmes pieteikuma iesniegšanu, jo samazinās iespēja kļūdīties, izvēloties terminus preču un pakalpojumu sarakstam, Patentu valdei – atvieglotu un padarītu ātrāku pieteikuma formālo ekspertīzi.

- 2020. gadā tika uzsākta preču zīmju un dizainparaugu aktīvo lietu un lietu, kuru reģistrācijas termiņš beidzies pēdējo 10 gadu laikā, digitalizācija. Tas nozīmē, ka tiks panākta

būtiska laika ekonomija, meklējot un apstrādājot dokumentus, kā arī veicot preču zīmju un dizainparaugu reģistrācijas un pēcreģistrācijas procedūras. Digitalizācijas rezultātā tiek nodrošināta ilgtspējīga informācijas saglabāšana un aprīte, kā arī mazināta negatīvā ietekme uz vidi.

- Patentu valdes klienti arvien vairāk izmanto e-pakalpojumus, kas īpaši aktualizējās aizvadītā gada laikā. 65 % no visiem preču zīmju pieteikumiem un 75 % dizainparaugu pieteikumu tika iesniegti elektroniski.

Preču zīmju un dizainparaugu departamenta darbinieki

Intelektuālā īpašuma informācijas centrs

Intelektuālā īpašuma informācijas centrs informē sabiedrību par intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzības jautājumiem. Darbu ietekmēja Covid-19 ierobežojumi – saskaņā ar valstī noteiktajiem ierobežojumiem kopš marta vidus pasākumi tika rīkoti dažādās tiešsaistes platformās. Departamenta darbu nodrošina 11 darbinieki.

2020. gadā:

- Patentu valde piedalījās 29 pasākumos.
- Pasākumus apmeklēja mazie un vidējie uzņēmēji, tehnoloģiju pārneses kontaktpunktu pārstāvji, studenti, mācītspēki, zinātnieki, profesionālie patentpilnvarnieki, tiesneši, muitas darbinieki, vispārizglītojošo skolu skolotāji, skolēnu mācību uzņēmumu dalībnieki un citi interesenti.
- Sniegtas 843 uzziņas un konsultācijas, t.sk. nodrošinātas 250 klientu individuālās apmācības elektronisko resursu izmantošanā.
- Veikts 41 izvērstais informācijas meklējums.
- Nolasītas 6 lekcijas.
- Patentu valde tika pārstāvēta trīs starptautiskās izstādēs.

Nozīmīgākie sasniegumi

- 10. septembrī sadarbībā ar WIPO un EUIPO noorganizēts **tiešsaistes seminārs** intelektuālā īpašuma jautājumos Latvijas un Eiropas

tiesnešiem, tiesu sistēmas darbiniekiem un intelektuālā īpašuma jomas profesionāļiem, kopā pulcējot teju 1200 interesentu.

- Sadarbībā ar Tieslietu ministriju, Valsts ieņēmumu dienestu, Muitas pārvaldi, Patērētāju tiesību aizsardzības centru un Valsts policijas Ekonomisko noziegumu apkarošanas pārvaldi īstenota informatīvā kampaņa “Viltotā realitāte... joprojām realitāte”. Kampaņas laikā īpaša uzmanība pievērsta trim jomām: kosmētikas un higiēnas preču, medikamentu un rotaļlietu viltojumiem. Kampaņas kopējā sasniegtā auditorija – 3 417 638 (*reach*). Vienlaikus tika izveidota mērķlapa www.viltotarealitate.lv, lai informētu par intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpumiem.
- Turpinājās sadarbība ar biznesa izglītības biedrību “Junior Achievement Latvia”, piedaloties jauno uzņēmēju dienās un skolēnu mācību uzņēmumu (SMU) gadatirgos, izvērtējot to sniegumu un apbalvojot labākos skolēnu mācību uzņēmumus nominācijā “Uz zināšanām balstīts SMU produkts/pakalpojums”. Kopumā par intelektuālā īpašuma jautājumiem dažādās aktivitātēs tika informēti 1 990 skolotāji un skolēni.

Reģionālais tiešsaistes seminārs tiesnešiem un intelektuālā īpašuma jomas profesionāļiem

Kampaņas “Viltotā realitāte... joprojām realitāte” atklāšanas pasākums

Žūrija un uzvarētāji “Junior Achievement Latvia” skolēnu mācību uzņēmumu gadatirgū

Skolēnu video konkursa “Radi. Dari. Aizsargā” uzvarētāji – Siguldas 1. pamatskolas 5. klases skolnieces Ērika Brikmāne, Evelīna Markevica un Loreta Lebedoka ar WIPO atbalstu – Skolēnu trofeju (foto Lolita Šteinberga)

- Sadarbībā ar Latvijas Profesionālo patentpilnvarnieku asociāciju, Starptautiskās intelektuālā īpašuma aizsardzības asociācijas Latvijas Nacionālo grupu, Valsts izglītības satura centru un biznesa izglītības biedrību “Junior Achievement Latvia” organizēts video konkurss skolēniem “Radi. Dari. Aizsargā”. Skolēnu interese par konkursu bija liela, kopumā saņemti 33 video no 27 skolām.

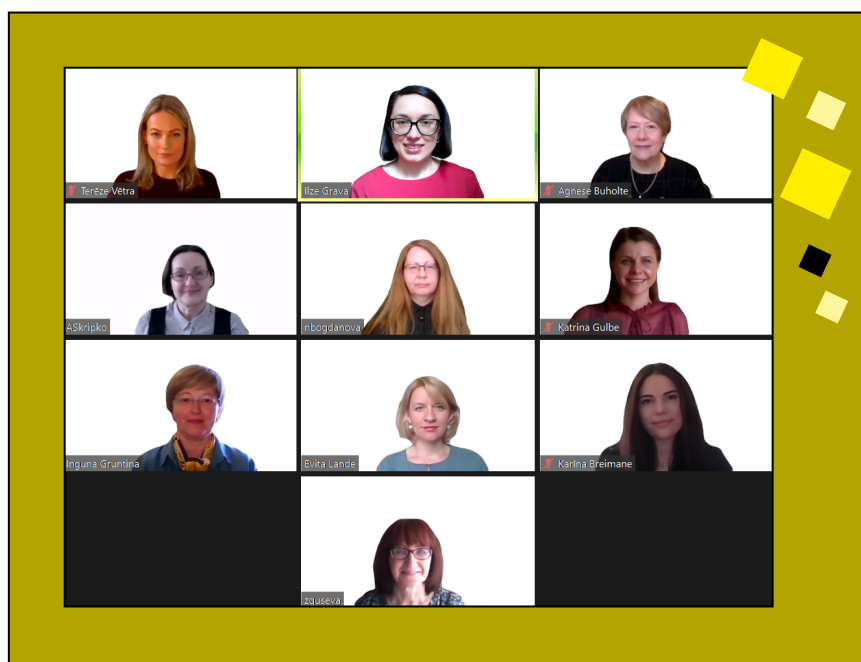
- Lai veicinātu zināšanu, inovāciju un tehnoloģiju pārnese aktivitātes un attīstību, nodrošinot zinātnisko pētījumu rezultātu īstenošanu komerciāli pielietojamā veidā, kā arī veidotu ilgtspējīgas attiecības un profesionālu komunikāciju, Patentu valde koordinēja sadarbības līguma slēgšanu starp Latvijas universitāšu un pētniecības iestāžu partneriem.

- 2020. gadā Patentu valde iesaistījās Valsts kancelejas projektā par vienotas, centralizētas valsts pārvaldes iestāžu tīmekļvietņu pārvaldības

platformas izveidi. Projekta mērķis ir uzlabot iestāžu tīmekļvietņu piekļūstamību un nodrošināt to pieejamību visām sabiedrības grupām.

- 2020. gadā Patentu valde turpināja īstenot iniciatīvu uzņēmējiem – intelektuālā īpašuma priekšizpēte.

- Savukārt rudenī uzsākta jauna aktivitāte – jauno uzņēmumu informēšana par iespēju reģistrēt un aizsargāt savu preču zīmi, izmantojot **Patentu valdes piedāvātos pakalpojumus.**

Intelektuālā īpašuma informācijas centra darbinieki

Finanšu plānošanas un grāmatvedības nodaļa

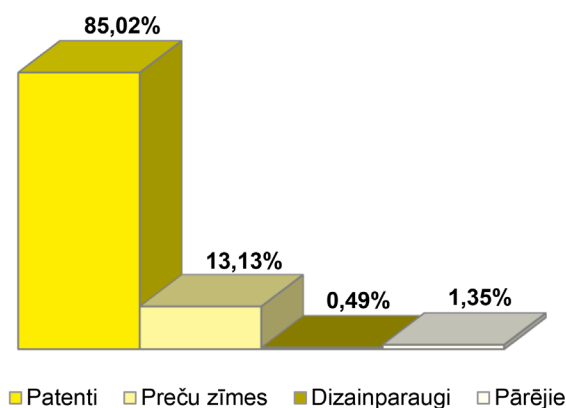
Finanšu plānošanas un grāmatvedības nodaļa veic grāmatvedības uzskaites kārtotāšanu un grāmatvedības darba organizācijas pamatprasību izpildi, nodokļu administrēšanu un budžeta plānošanu. Nodaļas funkciju izpildi veic 5 darbinieki.

2020. gadā:

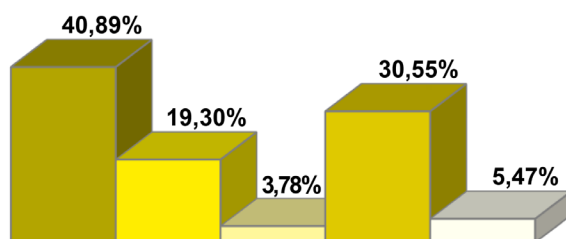
- Veiksmīgi darbojas rēķinu ģenerēšanas sistēma, kas nodrošina automatizētu informācijas apmaiņas procesu starp Resursu vadības sistēmu *Horizon* un Patentu valdes informācijas sistēmām Preču zīmju un dizainparaugu "Back Office" un "Front Office".
- 2020. gadā rēķinu ģenerēšanas sistēmai tika pievienota Patentu administrēšanas informācijas sistēma (PAIS), kuras ieviešanas un testēšanas procesā iesaistījās arī Finanšu plānošanas un grāmatvedības nodaļas darbinieki.
- Kontrolēti un administrēti starptautiskie maksājumi saskaņā ar EPO, EUIPO un WIPO sadarbības līgumiem.

Ieņēmumi no maksas pakalpojumiem

- Patentu valdes grāmatvedībā izrakstīti un apstrādāti 7 913 priekšapmaksas rēķini par maksas pakalpojumiem, tai skaitā kā e-pakalpojumi iesniegti 1 446 rēķini par preču zīmēm un dizainparaugiem, bet 1 197 rēķini par patentiem.
- Patentu valdes sniegto maksas pakalpojumu cenrādis sastāv no 131 maksas pakalpojumu veida.

Izdevumi

- Atalgojums, valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas, sociāla rakstura pabalsti un kompensācijas
- Ar iestādes darbības nodrošināšanu saistītie uzturēšanas un kārtējie izdevumi
- Kapitālie izdevumi
- Izdevumi starptautiskās sadarbības ietvaros
- Uzturēšanas izdevumu transferti

2021. gadā plānota Visma Pašapkalpošanās sistēmas *Horizon HoP* "Rēķini" risinājuma ieviešana, kas nodrošinās ātru un ērtu rēķinu ievadi un saskaņošanu no jebkuras viedierīces, ja vien pieejams internets.

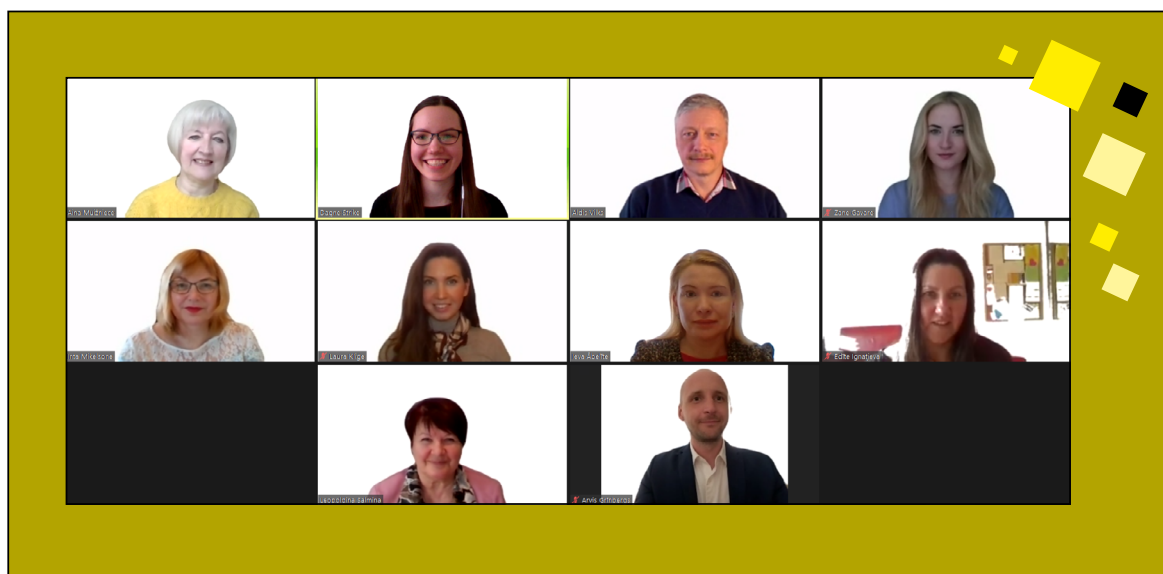

Finanšu plānošanas un grāmatvedības nodaļas darbinieki

Juridiskais un administratīvais departaments

Juridiskais un administratīvais departaments nodrošina iestādes juridisko un administratīvo darbību, kārtot personāla un lietvedības jautā-

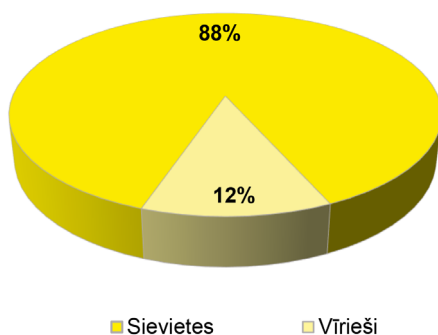
jumus, īsteno starptautisko sadarbību un informācijas tehnoloģiju pārvaldību. Departamenta darbu nodrošina 16 darbinieki.

Juridiskā un administratīvā departamenta darbinieki

2020. gadā:

Patentu valdes kolektīvu veidoja 60 darbinieki.

Patentu valdes komanda ir izglītota, pieredzējusi un profesionāla – 92 % no visiem nodarbinātajiem ir augstākā izglītība, vairāk nekā puse darbinieku iestādē strādā vismaz 10 gadus vai ilgāk.

2020. gadā Patentu valde turpināja un veiksmīgi attīstīja daudzpusīgu sadarbību ar starptautiskajām organizācijām rūpnieciskā īpašuma jomā, ieviešot jaunus projektus, piedaloties darba

grupās, veicot darbinieku profesionālās kvalifikācijas celšanu, sniedzot ieguldījumu iniciatīvās, kas tuvinā ES dalībvalstu praksi preču zīmju un dizainparaugu reģistrācijas un pēcreģistrācijas procesos.

Noritēja intensīvs darbs pie vairāku normatīvo aktu grozījumu izstrādes, kas turpinās arī 2021. gadā – plānots veikt grozījumus Patentu likumā, Ministru kabineta noteikumos Nr. 224 “Patentu un patentu pieteikumu noteikumi”, Ministru kabineta noteikumos Nr. 146 “Noteikumi par profesionālo patentpilnvarnieku sarakstu, tā uzturēšanas kārtību un profesionālo patentpilnvarnieku kvalifikācijas eksāmena kārtību” un Rūpnieciskā īpašuma institūciju un procedūru likumā.

Pārskata periodā publicēti 12 oficiālā izdevuma “Patenti, Preču zīmes un Dizainparaugi” numuri. Oficiālajā izdevumā publicē reģistru ierakstus un rūpnieciskā īpašuma normatīvajos aktos noteiktās ziņas, kas attiecas uz rūpnieciskā īpašuma objektu reģistrāciju. **Oficiālie izdevumi** pieejami iestādes tīmekļvietnē.

Profesionālo patentpilnvarnieku sarakstā veikti 100 ieraksti:

- 2 ieraksti par jauna profesionālā patentpilnvarnieka iekļaušanu sarakstā;
- 95 ieraksti par grozījumu veikšanu profesionālo patentpilnvarnieku sarakstā;
- 3 ieraksti par ES pilsoņa, kuram ir tiesības darboties par profesionālo patentpilnvarnieku citā ES dalībvalstī saskaņā ar šīs valsts normatīvajiem aktiem, iekļaušanu profesionālo patentpilnvarnieku sarakstā.

Nozīmīgākie sasniegumi

- Sadarbībā ar EUIPO īstenoti divi nozīmīgi projekti informācijas tehnoloģiju jomā – “ECP2: Major Improvements to Front Office”, kura ie-

tvaros veikti uzlabojumi preču zīmju un dizainparaugu e-pakalpojumu sistēmā, lai nodrošinātu jaunā Preču zīmju likuma prasības, un “ECP1: Front Office”, kura rezultātā klientiem tiek piedāvāts jauns bezmaksas e-pakalpojums – “Ātrā preču zīmes pieteikuma izskatīšana”. Tāpat tika uzsākts darbs EUIPO projekta “ECP5: Capture and Store Historical Files” ietvaros, kas paredz esošo papīra lietu digitalizāciju preču zīmju un dizainparaugu jomā.

- Vairāki Patentu valdes darbinieki tika apstiprināti dalībai starptautisko organizāciju darba grupās. Trīs Patentu valdes darbinieki iesaistījās EUIPO darba grupās, kā arī trīs darbinieki piedalījās EPO darba grupās.

EUIPO pārstāvju vizīte Patentu valdē 2020. gada 12. februārī

- Aizvadītajā gadā pieci iestādes darbinieki – Baiba Graube, Ieva Plūme-Popova, Diāna Bojāre, Arvis Grīnbergs, Santa Darģe – saņēma tieslietu sistēmas un Tieslietu ministrijas atbalstus par darba pienākumu priekšzīmīgu un pašreizējā pildīšanu, ilggadēju, godprātīgu, radošu darbu un nozīmīgu ieguldījumu Latvijas tiesību sistēmas attīstībā, kā arī starptautiskās sadarbības veicināšanā.

- 2020. gadā Patentu valde vadīja ikgadējās Baltijas un Ziemeļvalstu intelektuālā īpašuma iestāžu direktoru sanāksmes, kā arī iestāžu pārstāvju darba grupas sanāksmes, kuras šoreiz noritēja tiešsaistē. Iestāžu pārstāvji tiek divas reizes gadā, lai pārrunātu jomas aktualitātes reģionā. Aizvadītā gada sanāksmēs īpaša uzmanība tika veltīta tam, kā iestādes pielāgojas pandēmijas apstākļiem.

- Patentu valdes pamatprocesiem ir ieviesta un sertificēta **kvalitātes vadības sistēma** atbilstoši starptautiskā standarta ISO 9001:2015 prasībām. 2020. gada augustā norisinājās kvalitātes vadības sistēmas uzraudzības audits, kuru veica starptautiskā auditoru kompānija SIA “DNV GL LATVIA”. Ārējais audits veikts attālināti un kā audita nozīmīgā joma tika izvēlēta “Risku vadība”. Audita laikā neatbilstības netika konstatētas, vadības sistēma atzīta par efektīvu un atbilstošu standartam.

Rūpnieciskā īpašuma apelācijas padome

Rūpnieciskā īpašuma apelācijas padome (turpmāk – Apelācijas padome) ir Ministru kabineta iecelta koleģiāla lēmēj institūcija, kas izskata izgudrojumu patentu (ieskaitot papildu aizsardzības sertifikātus zālēm un augu aizsardzības līdzekļiem), preču zīmju, dizainparaugu un pusvadītāju izstrādājumu topogrāfiju ārpusstiesas strīdus, kuri izriet no rūpnieciskā īpašuma objektu reģistrācijas un pēcreģistrācijas procedūrām. Patentu valde nodrošina Apelācijas padomes organizatorisko un administratīvo darbību. Apelācijas padomes sastāvā ir četri locekļi.

2020. gadā:

- Saņemti 13 apelācijas iesniegumi:
 - 6 apelācijas iesniegtas par Patentu valdes lēmumiem atteikt preču zīmes reģistrāciju;
 - 5 apelācijas iesniegtas par lēmumiem papildu aizsardzības sertifikātu jomā;
 - 1 apelācija iesniegta par lēmumu, ar kuru noraidīts lūgums par tiesību atjaunošanu un 1 apelācija par Patentu valdes lēmumu atteikt piešķirt preču zīmei prioritāti.
- Saņemti 52 iebilduma iesniegumi:
 - 51 iebildums iesniegts pret preču zīmju reģistrāciju, kopumā apstrīdot apmēram 2 % reģistrēto zīmju;
 - 1 iebildums iesniegts pret dizainparauga reģistrāciju.
- Pēc būtības izskatīti 113 iebildumi, no kuriem 58 apmierināti pilnībā, 48 apmierināti daļēji, bet 7 pilnībā noraidīti. Izskatītas 11 apelācijas –

2 apelācijas apmierinātas pilnībā, 1 – daļēji, bet 8 noraidītas. Apmēram trešdaļa (37 lietas) izskatītas mutvārdu procesā, pārējās – rakstveidā. 28 gadījumos lietu izskatīt mutvārdos lūdzis iebilduma vai apelācijas iesniedzējs.

Ņemot vērā Covid-19 izplatības sakarā Latvijā izsludināto ārkārtējo situāciju un tās dēļ noteiktos ierobežojumus, 2020. gada nogalē Apelācijas padome lietas mutvārdu procesā uzsāka izskatīt attālināti – *MS Teams* platformā. Apelācijas padomes 2020. gadā sagatavotie rakstveida lēmumi lietās, kur strīds izšķirts pēc būtības, kopumā aizņem 1108 lappuses.

Saistībā ar 3 Apelācijas padomes lēmumiem preču zīmju apelācijas lietās un 4 lēmumiem iebildumu lietās personas ir vērsušās tiesā. Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa 2020. gadā pēc būtības izskatīja 7 šādas iebildumu lietas:

- 3 lietās izskatīšanas rezultāts sakrita ar Apelācijas padomē nolemtu;
- 1 spriedums bija pretējs tam, kā izlēma Apelācijas padome (vēlāk gan Rīgas apgabaltiesa lēma tāpat kā Apelācijas padome);
- 3 lietās Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa negodprātīgu preču zīmes pieteicēja nolūku atzina arī attiecībā uz nelīdzīgām precēm un pakalpojumiem.

Otrajā tiesu instancē – Rīgas apgabaltiesā – 2020. gadā tika izskatīta viena iebilduma lieta, un rezultāts tajā sakrita ar Apelācijas padomē nolemtu.

Nozīmīgākās iebildumu un apelāciju lietas 2020. gadā

Rūpnieciskā īpašuma apelācijas padomes locekļi

Sekojiet līdzi un uzziniet vairāk tīmekļvietnē <https://www.lrpv.gov.lv>

